

- виробнича практика зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»;
- виробнича практика зі спеціальності на другому (магістерському) рівні;
- виробнича практика зі спеціальності в 3 семестрі на другому (магістерському) рівні.

Отже, підготовка майбутніх тренерів з боксу є цілісною багатокомпонентною системою, яка спрямована на формування всебічно розвинутого фахівця. Тут комплекс навчальних практик має стати головним системоутворюючим ядром професійної підготовки тренера.

Список використаних джерел

1. Павлюк Є. О. Концепція підготовки майбутніх тренерів-викладачів у вищих навчальних закладах. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2013. № 2. С. 187–193.
2. Павлюк Є. О. Форми професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів у процесі навчання у ВНЗ. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*. 2014. Вип. 42 (2). С. 82–86.
3. Положення про практики у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка. Затверджено вченою радою ПНПУ імені В. Г. Короленка від 27.12.12, протокол № 6. Полтава, 2012. 46 с.
4. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальність 017 «Фізична культура і спорт». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 567.

Холоденко О. В., канд. пед. наук, доц.,
НПУ імені М. П. Драгоманова,
Україна

СОЦІОКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНЦІЯ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Соціокультурна компетенція – це інтегративне утворення, яке вміщує низку країнознавчих, лінгвокраїнознавчих та соціолінгвістичних знань та практичних навичок. Значення формування соціокультурної компетенції в процесі навчання іноземної мови надзвичайно важливе, оскільки остання охоплює

відображені у мові змістовні соціокультурні аспекти, без володіння якими, на нашу думку, неможлива якісна іншомовна комунікація.

У лінгводидактичному енциклопедичному словнику соціокультурна компетенція визначається як знання культурних особливостей носіїв мови, їх звичок, традицій, норм поведінки й етикету та вміння розуміти комунікативну поведінку носіїв іноземної мови й адекватно використовувати набуті знання у процесі спілкування, залишаючись при цьому носієм іншої культури [1].

Теоретичними та практичними питаннями, пов'язаними зі змістом поняття соціокультурна компетенція та її формуванням у процесі навчання іноземної мови, займалося багато зарубіжних та вітчизняних науковців, зокрема: Е. Боголюбова, М. Бірам, Дж. Вальдес, Б. Гершунський, С. Гончаренко, І. Зязюн, М. де Карло, В. Ледньов, Б. Ліхачова, С. Ніколаєва, Н. Ничкало, Н. Розов, В. Сафонова, П. Сисоев та інші.

Наприклад, В. В. Сафонова стверджує, що соціокультурна компетенція складається з трьох блоків знань:

- лінгвокраїнознавства: знання лексичних одиниць за національною семантикою та вміння застосовувати їх у ситуаціях міжкультурного спілкування;
- соціально-психологічних знань: володіння соціокультурно зумовленими сценаріями, національно-специфічними моделями поведінки з використанням комунікативної техніки, прийнятої в цій культурі;
- культурологічних знань: знань соціокультурного, історико-культурного, етнокультурного фону та вміння їх використовувати для взаєморозуміння з носіями цієї культури [2, с. 48].

У свою чергу П. Сисоев визначає соціокультурну компетенцію як рівень знань соціокультурного компоненту, який включає особливості соціокомунікації, соціокультурні цінності та національну ментальність [3, с. 14].

Зазначимо, що соціокультурна компетенція включає прийняття різних культур, і культуру власної країни також, та одночасно усвідомлюючи соціальну складову кожної з культур. Формування соціокультурної компетенції – когнітивний та емоційний процес, який визначається навчальною, особистісною та практичною діяльністю. Цей процес вимагає застосування таких практичних навичок, які дають змогу особистості прийняти іншомовне соціокультурне середовище, водночас не відмовившись від власної національної ідентичності.

Отже, формування соціокультурної компетенції значною мірою залежить від формування та розвитку не лише стійких мовних навичок та мовленнєвих вмінь, а й достатніх фонових знань.

Окреслюючи соціокультурну компетенцію, ми насамперед маємо на увазі знання про культуру країни, знання та вміння соціокультурного контексту

спілкування, зокрема, культурних особливостей носіїв мови, їх звичок, традицій, норм поведінки, особливості вербального та невербального спілкування, знання лінгвокраїнознавчого характеру, які формувалися під впливом історичних подій, географічних та соціальних умов тощо.

На нашу думку, оволодіння вище зазначеними аспектами сприятиме пізнанню всього іншомовного світу, а не окремих його складових, оскільки іншомовне мовлення значною мірою ґрунтується на знаннях культурного та соціального життя людей іншої країни.

Отже, формування соціокультурної компетенції у навчанні іноземної мови є комплексним процесом, який ґрунтується на лінгвокраїнознавчих, соціально-психологічних та культурологічних знаннях. Соціокультурна компетенція є значущою складовою комунікативної компетенції загалом. Важливо усвідомлювати, що лише за умови формування соціокультурної компетенції в процесі вивчення іноземної мови стає можливим діалог культур і якісна міжкультурна комунікація.

Список використаних джерел

1. Лингводидактический энциклопедический словарь : более 2000 единиц / сост. А. Н. Щукин. М. : Астрель : АТС : Хранитель, 2007. 746 с.
2. Сафонова В. В. Социокультурный подход к обучению иностранному языку как специальности : дисс. ... д-ра пед. наук. М., 1992. 528 с.
3. Сысоев П. В. Социокультурный компонент содержания обучения американскому варианту английского языка : автореф. дисс. ... канд. пед. наук. Тамбов, 1999. 20 с.

Шалена Є. О., здобувач вищої освіти,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
Україна
Науковий керівник: Зарішняк І. М., канд. пед. наук, доц.,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
Україна

ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ШКІЛЬНОГО БУЛІНГУ

Сьогодні серед учнівської молоді надзвичайно помітно проявляється насильство, агресія, що зумовлені культом насильства у суспільстві, низьким рівнем вихованості учнів «групи ризику», байдужістю з боку батьків і педагогів, негативним впливом кінематографу, телебачення, соціальних мереж тощо.